

“Només era lliure quan llegia, escoltava música o anava al teatre”

La 13a edició d'Apropa Cultura visibilitza les dones en situació vulnerable

BARCELONA 21/10/2019 20:16

La Laura Gomis i la Lola Manfredi, al centre, amb dues treballadores de l'associació Hèlia. / PERE VIRGILI

La Lola Manfredi va entrar al concert de Jordi Savall a L'Auditori quasi plorant i va sortir-ne exultant. “Sentia que la música i jo estàvem connectades”, recorda encara amb llàgrimes als ulls. Després de patir violència masclista i d'un llarg procés -que encara dura- per tirar endavant, la Lola va aferrar-se a la cultura com una eina de superació. “Patir maltractaments et destrossa la vida. Quan ets dins d'un túnel tan negre, l'art fa com de petites espurnes de llum”, diu. A través de l'associació Hèlia, la Lola va entrar en contacte amb el programa Apropa Cultura, que enguany arriba a la 13a edició i que, des d'ahir i fins diumenge, impulsa la Setmana Apropa per donar visibilitat a les dones en situació de vulnerabilitat.

“No és caritat sinó dignitat. La cultura hauria de ser un fet quotidià per a tothom”, reivindica la Lola. Al seu costat, la Laura Gomis, també usuària d'Apropa Cultura,

subratlla el valor social de la iniciativa. “Participar-hi marca un abans i un després, perquè tens la sensació que tornes a formar part de la societat”, explica la Laura. Ella portava “una vida molt desestructurada” i va passar per un procés de desintoxicació de les drogues. Mitjançant Apropa Cultura, va tornar a fer vida a les nits i a eixamplar la seva xarxa de suport. “No és el mateix parlar amb un professional que anar a un concert amb companys que han passat pel mateix que tu. A vegades necessites algú que t’entengui, amb qui comparteixis vivències”, afirma la Laura, que juntament amb un company ha impulsat un grup de suport autogestionat.

Amb 127 equipaments de 41 municipis -entre els quals hi ha el Teatre Nacional de Catalunya, el Mercat de les Flors i el Gran Teatre del Liceu- i 2.411 centres socials adscrits, Apropa Cultura actua com un pont entre les persones en risc d’exclusió social i l’art per fer-lo proper i accessible. El programa treballa amb persones amb discapacitat, usuaris en situació de pobresa, gent privada de llibertat i immigrants. A banda de funcionar com un instrument per teixir sinergies entre els usuaris, el programa també potencia la cultura com una eina d’evasió i d’empoderament. “Necessitava expressar-me, perquè m’havien silenciada durant molt de temps -recordo la Lola-. Només era lliure quan llegia, escoltava música o anava al teatre”. Un taller de fotografia a la Fundació Miró amb altres dones que també van patir violència masclista la va ajudar a guanyar forces per creure en ella mateixa i lluitar. “Els treballs ens van empoderar molt. A través de la càmera vaig veure coses que fins aleshores havia ignorat”, assegura la Lola. El resultat d’aquell taller es va convertir en la primera exposició a la Fundació Miró elaborada per artistes no professionals.

Problemàtiques invisibilitzades

“Tenim vocació de treball en xarxa en pro de la inclusió”, explica la directora d’Apropa Cultura, Sònia Gainza. Més enllà de facilitar als usuaris l’accés als equipaments culturals, el programa també consta de jornades de formació per “impulsar un canvi de mirada”, afirma Gainza. Enguany, per primera vegada, han centrat la Setmana Apropa en un col·lectiu concret, les dones en situació vulnerable. “És un col·lectiu molt transversal, amb problemàtiques invisibilitzades, necessitats i reptes complexos. La cultura pot i ha de ser una companya de viatge transformadora i compromesa”, assegura

la directora d'Apropa Cultura. És per això que s'ha organitzat un programa d'activitats vinculades a les dones i a la cultura. Aquesta iniciativa començarà l'11 de novembre a la Fundació Miró amb la *Jornada d'accessibilitat i diversitat. Museus i dones en situació de vulnerabilitat*.

Apropa Cultura va oferir l'any passat més de 2.400 propostes culturals, 214.261 entrades a espectacles i 69.845 visites a museus i exposicions.